

Talpe-Lampaert neemt met PROOF voortaan de proef op de som

Tekst en beeld: Franky De Letter

De familie Talpe-Lampaert, zaakvoerder van Voeders Talpe in Zonnebeke (West-Vlaanderen), nodigde begin deze maand haar relaties uit voor een bezoek aan haar nieuwe varkensstal. Die is voorzien van innovatieve technieken die het mogelijk maken om zowel voeders als supplementen/additieven, maar ook managementfactoren aan vergelijkende proeven te onderwerpen.

“Kwestie om steeds te zoeken naar mogelijkheden die de technische resultaten en de rendabiliteit in de toekomst verbeteren”, zegt gastvrouw Veronique Lampaert. Samen (1) met haar echtgenoot Lieven Talpe en zonen Pieter – die de automatisering op zich nam – en Dries – die toeziet of het toepassen van de HyCare-principes – gaven ze het project de prestigieuze naam PROOF, van Pigs & Research Offering Opportunities for the Future, mee. NoHow begeleidde het geheel van start tot finish.

Allerlei proeven

De nieuwbouw biedt plaats aan 230 zeugen met bijhorende opfok voor biggen. Het bedrijf zal volgens het vijfwekensysteem beheerd worden, met spenen op 24 dagen. Voor de zeugen zijn er 50 kraamhokken, 55 dekboxen (2), 3 groepshuisvestingen met voederstations en een quarantainestel met 30 plaatsen. De Hypor Libra-zeugen (Hypor Belgium) die eind juli/begin augustus geleverd worden hebben een hoge-gezondheid-status. Ze zullen uiterlijk 2 dagen na het dekken van de laatste zeug in de groep al naar de groepshuisvesting verhuizen. Opzet is immers de water- en voederopname nauwkeurig op te volgen – per dag, per cyclus, per jaar – over de totale

levenscyclus van zowel zeugen als biggen.

Op de biggenbatterij (3) kunnen voeders toegevoegd worden via multifase; ook via het water kan er per groep gewerkt worden. Met de Optimat van Asserva (4) wordt het voeder per voederbak vooraf gewogen en gemengd in porties van 1 tot 50 kg. Daarna wordt het pneumatisch getransporteerd (dat beperkt versleping); wegen en verzenden (van de vorige batch) kunnen simultaan.

Voor de proeven bij de zeugen in zowel de dracht- als de kraamstal kunnen de dieren op elk moment 2 verschillende voeders krijgen in dezelfde voederbak; er is een dubbel voedercircuit. In de drachtstal wordt de voederopname per zeug geregistreerd, de Selffeeder registreert de wateropname per dier. In de kraamstal wordt de voeder- en wateropname per dier geregistreerd door de Maternéo. Het waterverbruik van beide groepen wordt apart elektronisch gemeten. Er zijn 2 bronnen en 3 circuits voor de wateraanvoer.

Selffeeder (5)

Het automatisch voederstation Selffeeder (noHow-Asserva) wordt wel eens vergeleken met een zelfbedieningsrestaurant. Streefdoel is 15 dieren

per station; de gelten worden apart gehuisvest in een iets korter station. Het uitdoseren (op 5 g precies) zal zich automatisch aanpassen aan de opnamesnelheid van elke individuele zeug. De software controleert de voedercurves, voederopnametijd en alarmen bij onvoldoende opname. De data-uitwisseling is volledig en snel. Een specifieke toepassing voor smartphone en tablet is beschikbaar. Het systeem kan uitgebreid worden met een microdosator. Die Vita Dose (6) maakt dosering van supplementen aan 20 g per zeug mogelijk. De werking voorkomt competitie tijdens de voeropname, kwestie van de groepen uniform en rustig te houden.

Maternéo

In de kraamhokken wordt de Maternéo (noHow-Asserva) ingezet voor de individuele automatische water- en voederdosering. Dit geschiedt volgens een individuele curve met een welbepaalde verhouding tussen water en voer die evolueert naargelang het lactatiestadium. Zo is het tegelijk mogelijk om hard te voederen zonder gevaar op overvoederen, terwijl tevens voorkomen wordt dat er bakken moeten worden leeggemaakt bij zeugen met onvoldoende eetlust.

Bijzondere kraamhokken

Nog apart in de kraamstal is het gegeven dat er behalve 48 kraamhokken met biggennesten vooraan – een eigen insteek van vooral Dries en Veronique – tevens plaats voorzien is voor de installatie van 2 vrijloopkraamstallen, type Lactek (I Tek). Wie de foto van het kraamhok (7) aandachtig bekijkt zal opmerken dat het paneel tussen 2 biggennesten eenvoudig kan worden weggenomen (let op de grendel) zodat de biggen zich over 2 zeugen kunnen verdelen. Let ook op het andere tussenschot(je); dat maakt het mogelijk de biggen afwisselend te laten zuigen.

Wortelhout

Er is gekozen voor een overdrukventilatiesysteem. Om de hoge-gezondheids-status te bewaken komt de lucht de stal binnen langs een filtratie (Filtranet van noHow-Asserva) dat onder het maaiveld staat. Exatop-palen (I Tek) zorgen voor de verdeling in de compartimenten. Zoals in eerdere reportages beschreven wordt de gebruikte lucht bij deze aanpak uit de stal geduwd. Bijzonder hier is dat hij daarbij door een biobed moet, een constructie van rundveeroosters bedekt met wortelhout. De lucht moet minstens 5 seconden in het wortelhout verblijven. Dan is het resultaat naar zowel ammoniak- als geurreductie naar verluidt excellent.

De roots van Voeders Talpe

Meldingen over de site gaan terug tot de 18de eeuw, toen er in 1774 een olie-windmolen werd gebouwd, later bekend als de Delobels-molen. Edward Delobel handelde in granen en meststoffen. In 1911 sloopten diens kinderen de oude molen om een olieslagerij en graanmaalterij te bouwen. De installatie zou in 1917 volledig verwoest worden.

Na WO I kwam er een nieuwe maalterij, deze keer zonder olieslagerij. Die kwam in 1924 in het bezit van Prosper Talpe die graan plette, bloem maakte, veevoeder verkocht en zelf aan veeteelt deed. Zijn zoon Willy Talpe nam het in 1957 van hem over. In 1970 besliste hij om zelf met de productie van veevoerders te starten. In 1975 werd er een opslag voor 800 ton grondstoffen gebouwd en een nieuwe loods.

Lieven Talpe stapte in 1981 mee in de zaak en investeerde in 1994 in wachtsilo's voor afgewerkte producten en silo's voor kernvoerders. In 2002 kwam er een nieuwe persinstallatie; in 2009 werd de maallijn vernieuwd en er kwam een nieuwe hamermolen.

Anno 2018 produceert Voeders Talpe zo'n 14.000 ton mengvoer voor 90 procent voor varkens.

Olifantengras

Voor de verwarming van de stal vertrouwt de familie Talpe-Lampaert volledig op een gloednieuwe houtsnipperkachel (8). Bijzonder is dat die gevoed wordt met Miscanthus (olifantengras) van eigen kweek. De familie startte 2 jaar geleden met de teelt waarvan volgens Veronique 2 hectare volstaan voor de hele verwarmingsbehoefte. Momenteel is er al 1,2 ha beschikbaar. De opbrengst van 1 hectare evenaart volgens Lieven Talpe de warmteproductie bij het conventioneel verstoken van 6.000 liter rode mazout; gerekend aan 50 cent per liter een waarde van 3.000 euro. De aanplant van 1 ha Miscanthus, een investering voor 15 à 20 jaar, kost 4.000 euro. De oogst wordt verzorgd door een loonwerker.

Bioveiligheid

Vermelden we volledigheidshalve dat er ook werk gemaakt werd van een sanitair sas (de dierenarts moet minstens 48 uur 'varkensvrij' zijn); een downtime-ruimte (14 dagen opslag voor gebruik of ontsmetten indien hoogdringend); een UV-kast en een laadkaai (waar de dieren in een aparte ruimte met binnendeuren worden klaargezet, uitsluitend toegankelijk voor internen).

